

Kiasma

www.kiasma.fi

2012 **51** vol 15

Hamlet

Osmo Rauhala

Sarjisopas

nykytaide design

**Nykytaiteen
näköalapaikalla**

+ kesän
tapahtumat

Kiasma on näköalapaikka

Nykytaiteen museo Kiasma on nykytaiteen ja visuaalisen kulttuurin keidas Helsingin sydämessä. Keskellä vilkkainta kaupunkimaisemaa Postitalon, Eduskuntatalon, Musiikkitalon ja Lasipalatsin ympäröimänä sijaitsee alumiinihoitoinen taidemuseo, jonka näyttelyt ja tapahtumat ovat suomalaisen kulttuurielämän puhutuinta kärkeä.

kiasma

KIASMA ON NYKYTAITEEN, siis sen kaikkein uusimman taiteen museo. Se esittelee näyttelyissään kotimaista ja kansainvälistä taidetta, mutta museotehtävänsä mukaisesti myös kartuttaa jo mittavaa taidekokoelmaansa. Kiasma on näköalapaikka, jossa voi kohdata taiteen ja nauttia **Steven Hollin** arkkitehtuurin luomasta ilmapiiristä.

KULTTUURIELÄMÄN vaikuttajat vastasivat Kiasma-lehden esittämiin kysymyksiin. Vastaukset kokonaisuudessaan osoitteesta www.kiasma.fi

Kaarina Gould
ohjelmajohtaja,
World Design
Capital Helsinki 2012

1. En enää edes muista mitä ajatuksia sana Kiasma museon lanseerauksen yhteydessä herätti, nyt ensimmäinen miellelyhtymä on Kiasman rakennus ja sisäänkäynnin maisema

liikenteen häly ja skeittareiden rytmisen ääni, keväturinko ja katupöly. Heti toisena museokentän ahtaat resurssiraamit joiden seurauksena Kiasmaankin liittyy paljon täyttymättömiä odotuksia.

Anna Eriksson
artisti

1. Kromosomin risteytyminen. Nimi on oivaltava ja kiinnostava. Nimestä tulee mieleen myös "narsistinen arkkitehtuuri".
2. Ehdottomasti **Kalervo Palsan** näyttely. Osa Kalervo Palsan ahdistavista teoksista koskettaa syvästi minun sielunmaisemaani. Arvostan hänen taiteensa "suodattamattomuutta". Tänä päivänä se on harvinaista.
4. Ei kuulu. Talvisin rakastan viettää aikaa museoissa ja tietenkin myös Kiasmassa.

Minna Koivurinta,
yhteysjohtaja, Mainos-
toimisto Satumaa

3. Kahvila.
4. Kyllä vain, piipahdan siellä lähes aina käydessäni Helsingissä.

Päivi Lipponen
kansanedustaja

2. Pidän kovasti näyttelystä, jossa sai haistella erilaisia tuoksujia. Se oli aivan uusi ulottuvuus. Jotkut tuoksut olivat hyviä, toiset niin teollisia. Minusta mainiota oli myös venäläisen kommunalkan wc. Sen ovella tuli todella aito tunne, mitä oli elää kommunalkassa, jossa oli vain yksi wc.
3. Yläkerta on mahtava. Se mahdollistaa isot taideteokset. Myös näköala on vaikuttava. Lisäksi Mannerheimintieltä voi kurkistella Kiasmaan ja aina silmiin osuu jotain jännittävää.

1. LAURI ERIKSSON 2. ANNIKA SINIKOSKI 3. JUHA SAARINEN 4. VTU / KKA PETRI VIRTANEN 5. JARNE HEINONEN 6. VTU / KKA PIIRIE MYKKÄNEN 7. - 8. - 9. KATJOMAA

Riitta Lindegren,
vapaa toimittaja,
kirjailija

1. Kiasma on tietenkin Suomen ainoa nykytaiteen museo, kansainvälisestäkin tunnettu ja tunnustettu. Se on myös yksi Helsingin kuuluisimmista rakennuksista, oman aikansa vau-arkkitehtuuria.
2. Olen ollut niin paljon mukana Kiasman tapahtumissa, että mieluisia muistoja on vaikea eritellä. Hyvät näyttelyt ovat tietenkin museon tärkein ominaisuus. Mieleen tulee kaksi ääripäätä: Kalervo Palsa ja **Julian Schnabel**.

Paavo Arhinmäki,
kulttuuri- ja urheilu-
ministeri

2. 2000-luvun alussa Kiasman pihalla olleessa graffiti-tapahtumassa oli mahtava tunnelma.
4. Käyn Kiasmassa usein, niin kesällä kuin talvellakin.

Teppo Rantanen
toimitusjohtaja,
Deloitte

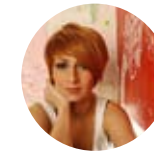
1. Rohkeus, luovuus, hyvä kumppani, tulevaisuus.
2. ARS11 tilaisuuden Deloitte-avajaiset, joissa Presidentti **Martti Ahtisaari** kertoi lämminkin henkisesti muisti-kuviaan Afrikan ajaltaan.

Pilvi Kalhama,
museonjohtaja (1.6.-)
Modernin taiteen
museo EMMA

1. Etenkin Kiasman alkuaikoina muistan assosioineeni sanan 'skis-siin'. 'Luonnos' vertautuu vielä määrittymättömään teokseen ideaan. Mielestäni se kuvaa aktiivista Kiasmaa ja nykytaiteen jatkuvaa suunnan etsintää hyvin.
3. Tilan virtauksen ja museokävijän odottavan mielen aistii parhaiten ala aulasta näyttelytiloihin johtavalla luiskalla. Näyttelytiloista vaikuttavin

on ylimmän kerroksen korkea, epäsymmetrinen päätila, joka varmasti on näyttelymielessä myös yksi Kiasman haastavimmista.

Rakel Liekki,
kuvataiteilija, toimittaja

3. Lempipaikkani Kiasmassa on katutasosta ylös johtava kävelyramppi. Ramppia ylös kävellessäni rentoudun sillä tiedän, että seuraavat hetket saan katsoa ja hengittää rauhassa. Ramppia ylös kävellessä tunnelma on odottava, sillä en vielä tiedä mitä seuraavaksi näen ja koen.
4. Kuuluu ehdottomasti. Käyn Kiasmassa usein, enkä joka vierailukerralla suinkaan tutustumassa näyttelyyn tai esityksiin. Palaveeraan usein työasioissa Kiasman kahvilassa ja Kiasman kaupasta ostan lahjoja ystäville. Hyvin harvoin kuluu kahta viikkoa ilman, että poikkean jostakin syystä Kiasmaan. □

KYSYMYKSET 1. Mitä sanasta Kiasma tulee mieleen? 2. Mieluisin Kiasma-muistosi? 3. Onko sinulla lempipaikka Kiasmassa? 4. Kuuluuko käynti Kiasmassa kesäsuunnitelmiisi?

”Kellään ei ole yksinoikeutta kulttuuriin, se tehdään yhdessä ”

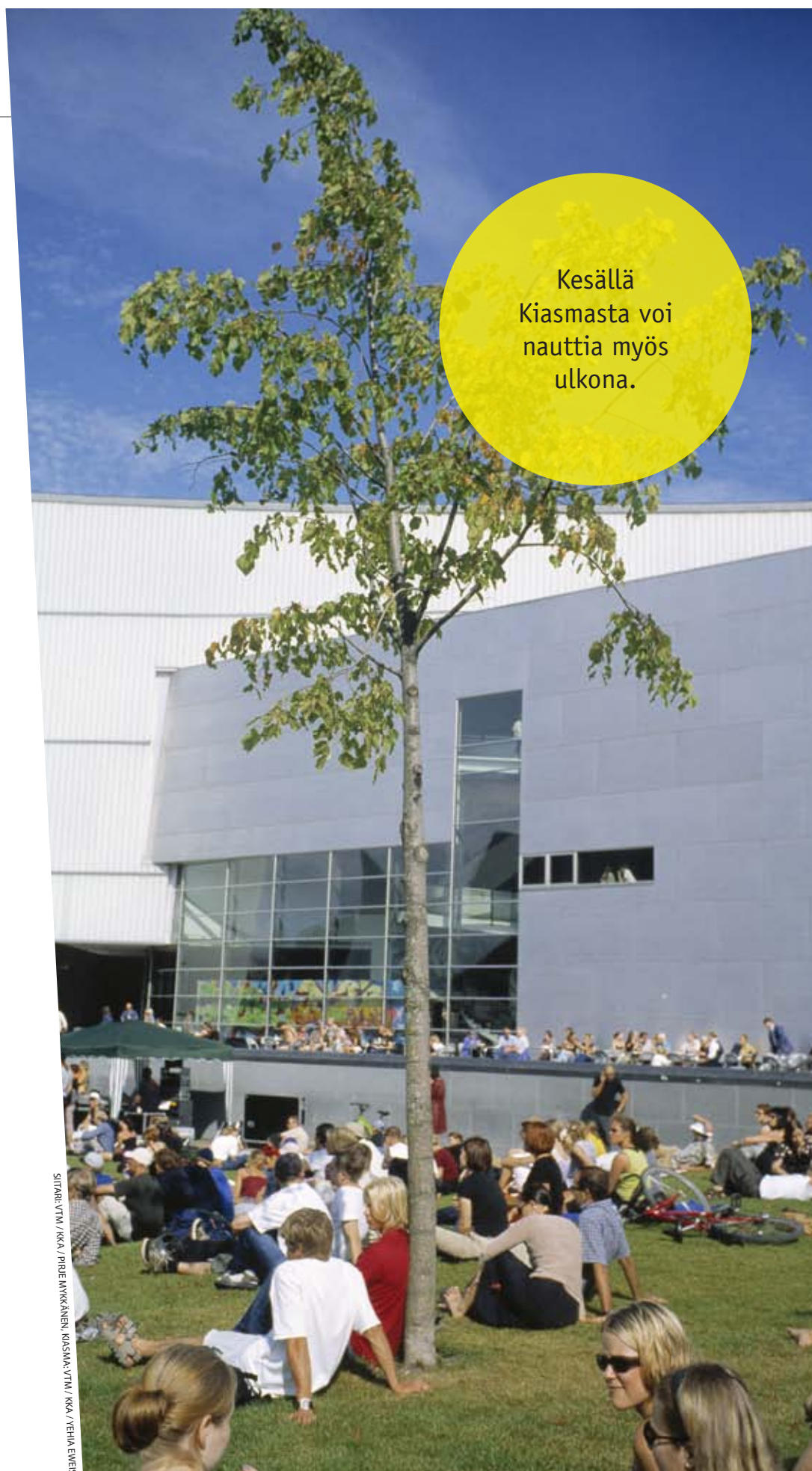
Yhteinen ilo

KIASMAN KESÄÄ 2012 hallitsee näyttely Camouflage – Nykytaidetta muotoilun maastossa. Se jatkaa tämän vuoden ohjelmiston teemaa, jossa kuvataide kohtaa muita taiteenaloja: musiikkia, sarjakuvaa ja nyt muotoilua. Tämän päivän maailmassa erilaiset kulttuuriset ilmaisumuodot vaikuttavat toisiinsa entistä enemmän. Uudet synteesit rikkovat rajoja ja kannustavat erityyppisten taitojen ja taiteenalojen arvostamiseen.

VASTAAVA SYNERGIAETU syntyy silloin, kun eri alojen kulttuuritoimijat yhdistävät voimavaransa. Se tulee olemaan enenevässä määrin tulevaisuuden selviytymismalli monelle taide- ja kulttuuritapahtumia järjestävälle. Kellään ei ole yksinoikeutta kulttuuriin, se tehdään yhdessä ja yleisöjen kanssa.

TÄNÄ VUONNA moni tapahtuma ja uusi ilmiö Helsingissä sijoittuu maailman design-pääkaupunki -logon alle. Vuoden teema korostaa designin merkitystä luonnollisena osana parempaa arkielämää ja elävämpää kaupunkikulttuuria. Näitä elementtejä on myös monissa Kiasman toteuttaman Camouflage-näyttelyn teoksissa: paljon tuttuja asioita, mutta toisin tehtyinä ja nähtyinä. Kiasman kesävieraina ovat mm. virkattu poliisiauto, venäläinen matkamuistokioski ja lasinen lasten kiipeilyteline, kaikki 100% nykytaidetta. Tämän kaltaiset uudet oivallukset tuovat elämäämme myös iloa – sekin on taiteessa sallittua.

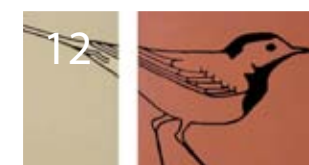
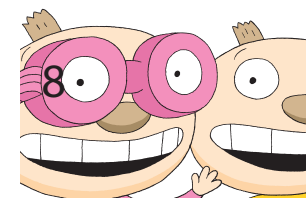
□ Pirkko Siitari, museonjohtaja

SITARI: VTM / KKA / PIRJE MYKKÄNEN, KIASMA: VTM / KKA / VEHJA EWEIS

sisällys

- 2 Kiasma on näköalapaikka
- 6 Näkökulma
- 8 Kiasma lyhyesti: uutisia, tapahtumia, vinkkejä tulevasta...
- 12 Tulossa
- 14 Taidetta muotoilun maastossa
- 20 Kesätyö URB-festivaalilla
- 22 Sarjakuva irtautuu paperilta
- 25 Sarjisopas
- 27 Kolumni
- 28 Mikä on dokumentti?
- 29 Kiasma-kalenteri

KIRJOITTAJAT TÄSSÄ NUMEROSSA | Eija Aarnio, amanuenssi | Leevi Haapala, amanuenssi | Saara Hacklin, amanuenssi | Sanna Hirvonen, museolehtori | Ville Hänninen, toimittaja, kuraattori | Elina Izarra Ollikainen, ohjaaja | Piia Laita, tiedotuspäällikkö | Satu Metsola, amanuenssi | Päivi Oja, tiedottaja | Nora Sternfeld, professori | Pirkko Siitari, museonjohtaja | SARJAKUVA | Lissu Lehtimaja

KIASMA-LEHTI | ISSN-L 1455-173X · ISSN 1455-173X · ISSN 2242-6590 verkkojulkaisu | Julkaisija Nykytaiteen museo | Toimituksen osoite Kiasma, Nykytaiteen museo Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki | e-mail kiasma-lehti@kiasma.fi | puh. (09) 173 361 | fax (09) 1733 6503 | www.kiasma.fi | Vastaava toimittaja tiedotuspäällikkö Piia Laita (09) 1733 6507 | Toimitussihteeri tiedottaja Päivi Oja (09) 1733 6534 | Verkkototeutus verkkomediasuunnittelija Janne Heinonen | Ulkoasu ja taitto grafinen suunnittelija Timo Vartiainen | Kuvankäsittely Valtion taidemuseo / Kuvataiteen keskusarkisto / Pirje Mykkänen | Käännökset Tomi Snellman, Mats Forsskahl | Painopaikka F.G. Lönnberg | Toimitus ei vastaa ohjelmisto-aikatauluihin tulleista muutoksista.

Mielenkiintoista arkkitehtuuria

MUSIIKKITALO on juuri avautunut ja Kiasman näyttää kesällä parhaat puolensa. Asiantunteva opas johdattaa arkkitehtuurin erityispiirteisiin tilattavalla kierroksella, joka alkaa Kiasmasta ja päättyy Musiikkitaloon. Kävelyreitillä tutustutaan

rakennusten arkkitehtuuriin sekä Töölönlahden alueen kaupunkisuunnitteluun. Jos sinulla on kansainvälisiä vieraita, voit tilata kierroksen myös englanniksi, italiaksi, ruotsiksi tai venäjäksi. □

Paljonko vettä syöt

TOUKO-KESÄKUUSSA Café Kiasman terassille muuttaa pop-up-ravintola Wonderwater Café. Se viestii puhtaan veden puolesta tehdystä työstä muotoilun keinoin. Ensimmäinen Wonderwater Café nähtiin Beijing Design Week -tapahtumassa syyskuussa 2011.

Wonderwater Café kertoo ruoan vesijalanjäljestä eli sen tuottamiseen käytetystä vesimäärästä. Ruokalistaan on merkitty jokaisen annoksen vesijalanjälki litroina. Sekä vesijalanjälkilaskelmat että Wonderwater Cafén visuaalinen ilme on toteutettu yhdessä Aalto-yliopiston kanssa.

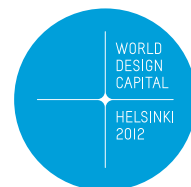
Kokonaisuutena Wonderwater on kuitenkin paljon enemmän kuin

kahvila: se välittää tietoa globaaleista ja paikallisista vesikysymyksistä.

Wonderwater Café on osa Helsinki Design Week ja osa WDC Helsinki 2012 -ohjelmaa. □

Kiasma bloggaa

ONKO KIASMA kansainvälinen? Saako taidetta mainostaa? Guggenheim Helsinki? Taiteen parissa työskentelevät ammattilaiset kirjoittavat Kiasma-blogissa taiteesta ja museoista niin Suomessa kuin maailmalla. www.kiasma.fi □

Elämä jatkuu Facebookissa

NUORI LIBANONILAINEN mies tekee itsemurhan. Jäähyväiskirjeessään hän painottaa tekonsa olevan henkilökohtainen ja toivoo, ettei tapahtunutta käytettäisi poliittisena aseena. Onko yksityinen kuitenkin aina myös poliittista?

33 kierrosta ja jokunen sekunti (33 tours et quelques seconds) vie katsojan keskelle nuoren miehen viimeisiä päiviä. Lavalla ei nähdä näyttelijöitä, vaan Rabih Mrouén ja Lina Sanehin teatteritilaan lavastama huone, jossa televisio, kännykkä, tietokone ja Facebook jatkavat sankarin elämää, vaikka tämä on jo kuollut.

Mroué ja Saneh ovat beirutilaisia kirjailijoita, ohjaajia ja näyttelijöitä, jotka ovat teoksillaan tulleet tunnetuksi ympäri maailman. Parinkantaaottavat teokset tarttuvat nerokkaasti yhteiskunnallisiin ongelmiin ja Lähi-idän poliittiseen tilanteeseen.

33 kierrosta ja jokunen sekunti Kiasma-teatterissa alkaen to 23.8. Esitys on osa Korjaamo Teatterin tuottamaa Stage – Helsingin teatterifestivaalia. □

KÄY TEATTERISSA uudella tavalla! Tule katsomaan esitystä esittävän taiteen ammattilaisen seurassa. Kysy lisää escort@kiasma.fi □

Muista Escort-palvelu!

Kiasma-viiniä etelän auringosta

KIASMAN UUSIA talonviinejä yhdistää orgaanisuus ja piehehköt tuotantoerät.

Kiasma Cava -kuohuviini on peräisin Espanjasta Garrafin ylängöltä Masia Can Tutusausin viinitilalta. Viineihin käytettävät rypäleet saadaan lähes 80-vuotta vanhoista Xarel-lo -köynnöksistä.

Kiasma White -valkoviini on peräisin Italian Illasin laaksosta, läheltä Veronaa. Valkoviiniin käytetään garganega-köynnösten rypäleitä.

Kiasma Red on Italian Pugliasta Antica Enotrian viinitilalta. ”Koska Puglia on yhä suurelle joukolle tuntematon viinialue, sen viinien parissa voi tehdä löytöjä. Antica Enotria osoittaa väitteen todeksi herauttamalla veden kielelle tyhjentämättä kuitenkaan kukkaroa,” toteaa viinin maahantuojan edustaja Toni Immanen ylpeänä.

Kiasma-viinejä voi nauttia Café Kiasmassa ja erityisesti sen kesäisellä terassilla, mutta niitä voi myös tilata suoraan Alkosta omiin juhliin. Viinin maahantuojana on Viinitie Oy. □

Kiasma kännykässä

MUSEON HISTORIAAN, arkkitehtuuriin ja salattuihin yksityiskohtiin voi nyt tutustua ilmaisen kännykkäohjelman avulla. Nokian N9-puhelimessa ja Symbian-älypuhelimissa toimivasta ohjelmasta löytyvät myös näyttelytiedot sekä museokartta. Ohjelma on ladattavissa Nokian Ovi-verkkokaupasta. □

Pastilleista performanssiin

KIASMAN UUDET TUOTTEET ovat nyt saatavilla Kiasman kaupasta ja Kiasma Shop -verkkokaupasta. Valikoimaan kuuluu erilaisia tarpeellisia, mukavia, hauskoja sekä suorastaan välttämättömiä tuotteita.

Uuden tuotesarjan nimi on Saattaa sisältää nykytaidetta. Eri tuotteet ovat saaneet kylkeensä nimen, joka on poimittu taiteen sanastosta. Sanoja tarvitaan, kun puhutaan nykytaiteesta.

Graafinen suunnittelija Timo Vartiainen on käyttänyt Kiasmalle suunnittelemisessaan tuotteissa raikkaita värejä. Tuotteet houkuttavat, niitä on hankittava itselle ja ne ovat mitä mainioimpia lahjaideoita tai tuliaisia. Pientä, kätevää ja käytännöllistä hauskassa muodossa. □

Pikkuinen kassi kuljettaa niin Kiasma-tuotteita puuhapussina kuin iPadia, jos haluat naamioda sen vitsikkäästi. Kassia on kolme eri väriä.

Pyöräyttävä maisema

Uusi kokoelma-teos

TUHOA ENNUSTAVA näky ihmisestä luonnonvoimien armoilla kuvataan mehukkain, herkullisin värein ja levein siveltimenvedoin. Maiju Salmenkiven maalaus avaa pyöräyttävän ja katseen vangitsevan maisemallisen näyttämön. Maalauksen sisäinen jännite syntyy kauneuden ja kauheuden yhtäaikaista tunnelmasta. Tarkasti havainnoidut ihmishahmot ja irralliset tapahtumat antavat käsityksen teoksen mittakaavasta.

Salmenkiven teos on Kiasman tämän vuoden uushankintoja. □

Maiju Salmenkivi: The Waterway, 2011

VTM / KKA / PIRE MYKÄNEN

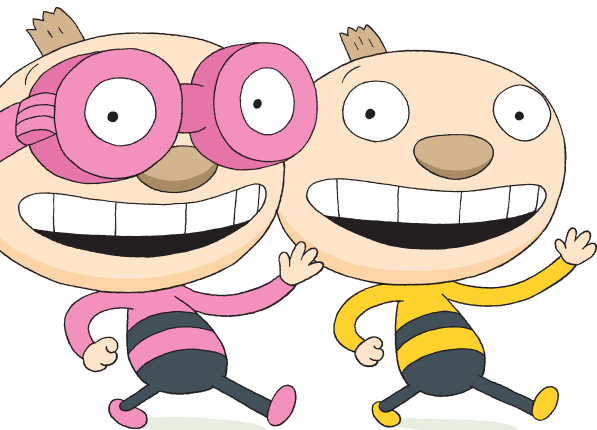
Rarerare ja kaverit Kansalaistorilla

BUSSIT, METROT ja ratikat täyttyvät 24. elokuuta, kun yli neljä tuhatta koululaista opettajineen matkaa eri puolilta Helsinkiä kohti Kiasmaa ja Musiikkitaloa. Helsingin juhlatiikot kutsuu stadin tokaluokkalaiset tekemään ja kokemaan taidetta Musiikkitaloon ja uuden Kansalaistorin alueelle.

Tokaluokkalaisten taideretki sisältää elämyksiä, tekemistä ja yllätyksiä. Jokainen lapsi saa kokea Musiikkitalon juhlayöissä pääsalissa tapahtumaan varta vasten sävelletyn teoksen. Esitystä ei kuitenkaan kuunnella penkkeihin painautuneina, vaan kaikki osallistuvat omatekoisilla soittimilla yli tuhannen lapsen yhteissoitintaan.

Päivän aikana rakennetaan myös valtavan pitkä ”nykytaidesilta” yhdessä koulukavereiden kanssa. Silta yhdistää uusia naapuruksia, Kiasmaa ja Musiikkitaloa, ja se näkyy aina Mannerheimintielle ja Eduskuntatalolle saakka. Lisäksi on luvassa yllätysohjelmaa ja jättipiknik. Ehkä myös selviää kuka tai mikä on Rarerare?

Yhteistyössä Helsingin juhlatiikot, Opetusvirasto, Tapiola Sinfonietta ja Nykytaiteen museo Kiasma. □

Tatu ja Patu

HAUKKANEN/TOIVANEN

Sarjakuvafestarit syyskuussa

LASIPALATSIN AUKIOLLA järjestettävät Helsingin 27. sarjakuva-festivaalit tulevat myös Kiasmaan. Comics in Concert -sarjassa suomalaiset ja kansainväliset sarjakuva-taiteilijat piirtävät improvisoiden live-musiikin säestyksellä. Syvemmälle sarjakuvaan sukelletaan paneelikeskusteluissa sekä sarjakuvantekijöiden syvähaastatteluissa. Festivaalien teemamaa Belgia näkyy ohjelmassa nimekkäiden kunniavieraiden ja kiinnostavien uusien tekijöiden muodossa.

Kiasma ja Sarjakuvakeskus yhdistävät voimansa Päin näköä! -näyttelyn ohjelmistossa. □

Uudistunut Hamlet

KIASMA-TEATTERISSA vierailee tänä vuonna näytelmäkirjallisuuden jättiläisiä: vuosi alkoi Pilvi Porkolan Tšehov-konsepti -esityksellä, ja syksyllä on vuorossa Shakespeare, kun ohjaaja Markus Sundblomin Neo-Hamlet saa ensiesityksensä syyskuussa.

Neo-Hamlet on videoprojisoitina esitettävä, eri taiteenalojen rajoilla liikkuva teos. Siinä yhdistyvät maailman tunnetuin ei-uskonollinen kirjallinen teksti, siitä luotu tekstianimaatio, kokeellisen kuunnelman äänimaisema ja elokuvallinen kerronta. Tavoitteena on luoda tämän päivän ihmiselle avautuva Hamlet-hahmo.

Ensi-iltapäivänä 13.9. on kaksi esitystä, joista toinen ruotsinkielinen. □

Bassline-festivaali

BASSLINE-kaupunkifestivaali Kiasman pihalla avaa kesän 8. kesäkuuta. □

Näpit irti näppäimistöstä

LUOVA LEIKKIMIELI ja rento ote nykyaiteeseen auttaa ja virkistää tiivistähtisessä elämänmenossa. Aluksi käydään virittäytymässä näyttelyssä, ja sen jälkeen työskennellään muutama tunti Pajalla, jossa käytetään yllättäviä materiaaleja ja tekniikoita. Nyt on mahdollisuus huipentaa mennyt työrupeama, tai saada uutta tarmoa uusiin haasteisiin. Lisätietoja opasvaraus@kiasma.fi □

Vauvojen värileikki nyt myös kesällä

VOIT TILATA vauvallesi ja hänen pienille ystävilleen värileikki -työpajan Kiasmassa. 3–11 kk:n ikäiset vauvat ja heidän aikuisensa tutustuvat värien ihmeelliseen maailmaan. Kysy lisää opasvaraus@kiasma.fi. □

saattaa sisältää nykytaidetta

Kiasman Lily onkin Johannes

KUKA TIETÄÄ, tai kuvittelee tietävänsä, mikä nuorta naista kiinnostaa? Lily.fi -blogiportaalin Saattaa sisältää nykytaidetta -blogissa Johannes, hurmaava nuorukainen

raottaa nykyaiteen kulisseja bloggaamalla Kiasmasta, nykyaiteesta ja kaikesta kummasta, jota museotyöntekijän arki tuo tullessaan. □

Kiasma on...

NYKYTAITEEN MUSEO on perustettu 1991, Kiasma rakennettu 1998. Rakennuksen suunnitteli arkkitehtikilpailun voittaja Steven Holl, USA. Kiasmassa on viisi kerrosta. Kokonaisala on 12 000 m², josta museotiloja on 9 100 m². Kiasman taidekokoelmissa on n. 7 900 teosta kotimaista ja kansainvälistä nykytaidetta. Nykyaiteen museo Kiasma kuuluu Valtion taidemuseoon.

KIASMA *Chiasm*, ~a, s (anat) risteys, risti ~us s (pl~i) (ret) kiasmi. *Kiasma*, hermoston, vars. näköhermoston eli näköjuosteiden, risteys. *Kiasma* (kreik. khiasma = viivaristeys, X-kirjaimen muodosta), tuman kypsymsjakautumisessa diploteenivaiheessa todettava kohta, jossa vastinkromosomit kietoutuvat toisiinsa. > *Crossing over*.

KIASMA ON AVOINNA

ti 10–17
ke-to 10–20.30
pe 10–22
la 10–18
su 10–17
ma suljettu

POIKKEUKSET

ke 13.6. klo 10–17
to 14.6. klo 10–17
to 21.6. klo 10–17
pe 22.6. suljettu
la 23.6. suljettu

Ohjelmisto www.kiasma.fi
Seuraa Kiasmaa myös Facebookissa ja Twitterissä.

VTM / KKA / ELIA TOIMILIA

Osmo Rauhala elämän peruskysymysten äärellä

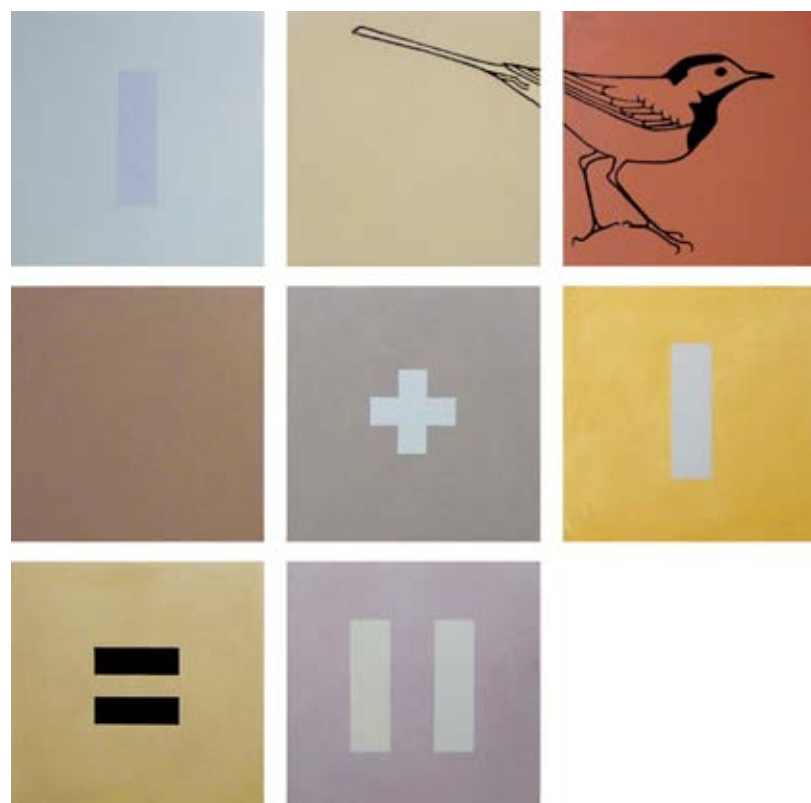
Onko kaikki sattumaa vai ohjaako elämän kulkua jokin rakenne tai muisti, joka oppii ja opastaa? Muisti on keskeinen osa selviytymistämme, mutta miten se ladataan? Johtuuko kyvyttömyytemme löytää kaiken kattava teoria elämän rakenteesta kielen rajoitteista?

Osmo Rauhala pohtii teoksiensa kautta ihmisten kykyä ymmärtää todellisuutta ympärillään. Rauhala nostaa teoksissaan tutun eläinsymboliikan rinnalle puhtaan abstraktin merkkien maailman viitaten ihmisen tapaan käsitteellistää ja kartoittaa näkemäänsä.

Yhdeksänosainen *Game Theory* -sarja liittyy peliteorian tunnettuun matemaattiseen teoriaan, jota käytettiin ensin taloustieteessä ja jota sittemmin on sovellettu psykologiaan ja biologiaan.

Maalausten visuaalisena lähtökohtana on toiminut monille lapsuudesta tuttu pieni palapeli, jossa on yksi tyhjä ruutu ja kahdeksan liikkuvaa osaa, jotka pitää saada järjestykseen.

Toinen teoskokonaisuus *Elämän kirja* muodostuu perimäämme kuvaavasta kielestä. Mallin mukaan neljä proteiinia, joita kuvataan kirjaimilla ATGC muodos- tavat valtavan määrän yhdistelmiä, jotka ohjaavat solujen käyttäytymistä. DNA:n rakenne selvitettiin jo 1950-luvulla, mutta kokonaisuus on edelleen suuri arvoitus.

Osmo Rauhala: Game Theory I, 2009

Osmo Rauhalan syyskuussa avautuva näyttely koostuu uusista maalauksesta, joita yhdistää kysymys kielen, kuvan ja meitä ympäröivän luonnon suhteesta.

□ Satu Metsola

Osmo Rauhala
28.9.2012–13.1. 2013

Toby Ziegler tekee tutusta vierasta

Lontoolainen kuvataiteilija Toby Ziegler on etsinyt kirjoista ja internetistä kuvia historiallisista taide-esineistä. Niihin kuuluvat esimerkiksi klassinen Venus-patsas tai Staffordshiren keraamiset koirat, viktoriaanisen ajan suosikki-veistokset.

Näiden kuvien pohjalta taiteilija on luonut 3D-mallinusohjelmalla uusia veistoksia, joissa alkuperäisen teoksen muodot ovat pelkistyneet viitteellisiksi. Kohteestaan etääntynyt veistos näyttää oudolta, mutta yhä tunnistettavalta.

Kiasmassa Zieglerin installaatioon kuuluu veistosten lisäksi lentorahti-kontteja. Nämä käytöstä poistetut kontit tuovat korkeaan tilaan toisenlaista massaa, kolhiintunutta alumiinia, jota on käytetty erilaisten objektien kuljettamiseen eri puolille maailmaa.

□ Saara Hacklin

Toby Ziegler
28.9.2012–13.1. 2013
Teosten lainaaja
Zabludowicz Collection London.

Toby Ziegler: The Alienation of Objects
installaatio, The New Art Gallery Walsall, 2011

Riitta Ikonen kiersi norjalaisen valokuvaajan Karoline Hjorthin kanssa Lounais-Norjaa ja selvitti ovatko vanhat kansanuskomukset vielä arvossaan.

RIITTA IKONEN & KAROLINE HJORTH-HALLVÅR, SABIASIA LAUTASEN KOKOISET SILMÄT, 2011

Näyttelyt

HANDKERCHIEF PRODUCTIONS: \$ KINASSA ON CHINA, 2003-2007

Handkerchief Productions eli taiteilijapari Amy Cheung ja Erkkä Nissinen esittelevät valtavan Kiinassa toteutetun maisema-, arkkitehtuuri- ja sisustusprojektinsa \$ (2003–2007). He suunnittelivat yksityiselle tehdasalueelle Kiinan muotoisen saaren ja siihen tyyliteltyä dollarin muotoisen ravintolarakennuksen edustustilaksi. Näyttelyyn toteutettu installaatio tuo globalisaatiokriittisen ja osallistavan näkökulman projektiin.

Nykytaidetta muotoilun maastossa

Viime vuosina nykytaide ja muotoilu ovat kohdanneet toisensa rinnakkain näyttelyissä, messuosastoilla ja huutokaupoissa. Lisäksi yhteyksiä on luotu muotoilua, taidetta, arkkitehtuuria ja usein urbaania elämäntapaa yhdistävissä kiiltäväpaperisissa lehdissä sekä blogeissa ja verkkojulkaisuissa. Camouflage-näyttelyssä nykytaide ja design lähenevät toisiaan, asettuvat vuoropuheluun ja naamioituvat toisikseen.

VTM / KKA / PIIRI MYKKÄNEN

Lehmänsarvet ovat ympäröineet Alvar Aallon klassikko-tuolin Kaisu Koiviston teoksessa *Reviiri*, 1999.

ARI ESPAY

Kiasman Tukisäätiö hankki Kiasman kokoelmiin chileläisyhdysvaltalaisen taiteilijan Sebastian Errazurizin teoksen *Opera d'Inferno*, 2011.

Nykytaiteella ja muotoilulla on sekä yhdistäviä että erottavia piirteitä: visuaalisuus, nokkeluus, luovuus, kriittisyys, käsitteellisyys; käyttäjälähtöisyys, ekologisuus, kestävyys, kaupallisuus, tuotteistaminen. Ääripäihin asettuvat yksilön ilmaisunvapaus sekä toisaalta käyttäjälähtöisyys ja tuotekehittelyn vaatimukset.

NYKYTAIDE JA DESIGN LIMITTÄIN

Uskon, että erot ja yhtäläisyydet löytyvät historian ja nykyhetken tarkastelusta, monikulttuurisen sukupolven erilaisista lähtökohdista sekä niistä tilanteista, joissa taidetta ja muotoilua esitetään ja artikuloidaan rinnakkain.

Molemmissa leireissä tunnetaan vetoa ja houkutusta toisen ideoihin ja toimintatapoihin ja silti raja-aidat pyritään usein säilyttämään. Nykytaide on luonteeltaan avointa suhteessa kulttuurisiin muutoksiin. Muotoilijat ja taiteilijat ovat itse avanneet risteävää aluetta kiinnostavaan suuntaan

teoillaan, teoksillaan ja aktiivisella keskustelulla sekä käsitteiden määrittelyllä.

KLASSIKOT YLLÄTTÄVÄT

Camouflage-näyttelyyn tulija voi odottaa näkevänsä suomalaisia design-klassikoita tai arvostettuja käyttöesineitä. Muutaman sellaisen näyttelystä löytää – tosin uusiokäytössä.

Kaisu Koiviston *Reviiri*-veistos kätkee sisäänsä kaksi **Alvar Aallon** kulunutta 69 mallin tuolia. Spiraalimaisesti koostetut lehmän sarvet ovat kietoutuneet niiden ympärille. Tuolien puuosien harmaa patina muistuttaa sarvien väritystä. Naamioituminen näyttää lähes täydelliseltä, vain istuinten punaiset kernipäälliset taistelevat naamiointiyritystä vastaan.

Maaria Wirkkala käyttää puolestaan teoksessaan *Ase, So What!* **Tapio Wirkkalan** 1960-luvulla Veninille suunnittelema Bolle-pulloja. Värikkäät lasipullot ovat hyllyillä katsojan tähtäyksen

© SILVIA B. COURTESY NON MANDOS GALLERY

Hollantilaisen Silvia B:n Nahkahansikkaissa on ihokarvoja, pisamia, syyliä ja tatuointeja. Päälle puettavissa veistoksissa huippumuoti ja nykyaide sekoittuvat saumattomasti toisiinsa.

Hollantilainen Idiots eli taiteilijapari Afke Golsteijn & Floris Bakker yhdistää teoksissaan täytettyjä eläimiä muihin materiaaleihin kuten takorautaan ja tekstiileihin. Väärennös V, 2007.

New Yorkissa työskentelevä Sebastian Errazuriz suunnitteli Occupy Chair -tuolisarjan (2012) lähtökohtanaan Wall Streetin mielenosoitusten kyltit. Sloganit ovat aitoja: We Are The 99%, Kill Corporate Greed ja I'm So Angry I Made A Sign.

Company on kiertänyt Venäjää Uralin tällä puolen – Zhostovo, Sergiev Posad, Bogorodskoe, Nizhny Novgorod, Semenov – löytämässä perinteisiä yrityksiä, joiden valikoimiin kuuluu uusiin sovelluksiin innoittavia tuotteita. Empaattinen projekti laajentaa ja sulauttaa toisiinsa slaavilaisen kauneuskäsityksen ja skandinaavisen hyvän maun esteettisiä määritelmiä.

kohteena. Aseen tähtäimen läpi tarkasteltuina ne yhdistyvät laukaisun ajan kuvaan selin olevasta lapsesta.

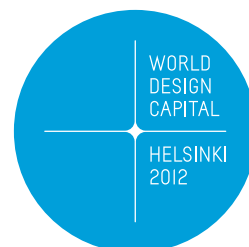
TARKASTI SUUNNATTUJA PROVOKAATIOITA

Mikä oikeasti on seurauksena näiden kahden alueen, nykytaiteen ja designin, limittymisestä? Mitä tapahtuu sen jälkeen, kun perinteinen raja taide- ja käyttöesineen kohdalla on ylitetty? Camouflage-näyttely tarkentaa katseen siihen, miten muotoilijat ja taiteilijat toimivat siivilöidessä impulsseja, työstäessään ideoita, hakiessaan työskentelynsä suuntaa. Esitetyt ajatukset ovat ehdotuksia, löytöjä ja tarkasti suunnattuja provokaatioita, jotka antavat vinkkejä tekijöiden tulevasta työskentelystä suhteessa aiheesta käytävään keskusteluun.

Näyttelyn taiteilijat, muotoilijat, suunnittelijat, työparit tai kollektiivit asuvat eri puolilla maailmaa. He tulevat Suomen lisäksi Argentiinasta, Britan-

niasta, Hongkongista, Hollannista, Sveitsistä ja Yhdysvalloista. Osa heistä työskentelee kahden tai useamman kaupungin ja kulttuurin välillä. Näyttelyyn valitut tekijät tulevat erilaisista poikki-taiteellisista taustoista. Vaihtuvat projektit luovat tekijöille muuntuvia ammatteja ja identiteettejä.

□ Leevi Haapala

Camouflage [kæməflɑ:ʒ]

Ranskasta omaksutulla sanalla camouflage viitataan naamioitumiseen, suojaväriin ja harhautukseen. Nämä ilmiöt ovat tuttuja sekä luonnosta että sodankäynnistä.

Eläinten suojaväriin tarkoitus on harhauttaa saalistajaa tai vihollista, joskus myös saaliseläintä, ja turvata siten lajin säilyminen. Toiset lajit esiintyvät muuna kuin mitä oikeasti ovat – tietyt heinäsiirakat näyttävät erehdyttävästi kasvin lehdistä ja vaarattomat käärme-lajit kuolettavan myrkyllisiltä käärmeiltä. Toisaalta vahva väritys hämmentää vihollisen ja tekee liikkuvan kohteen ääriä, vauhdin ja liikkeen suunnan vaikeasti hahmotettaviksi.

Luonnon suojauskeinoja alettiin soveltaa sotilas-asujen ja -ajoneuvojen kuviointiin 1800-luvulla. Siihen asti sotilaat olivat komeilleet kirkkaanvärisissä vaatteissa. Naamioitumisen tarpeeseen vaikuttivat ilmasodan kehittyminen sekä aseiden kantomatkan piteneminen. Metsän vihreyteen ja aavikon hiekkään sulautuvat maastokuviot alkoivat saada muotoaan.

Modernin taiteen, esimerkiksi kubismin, sanotaan vaikuttaneen sotilaallisen naamioinnin kehitykseen. 1900-luvun alun taiteilijoita kiinnostivat kuvien esittävyyden ja ääriä rikkominen sekä väriteoriat. Heidän taitojaan hyödynnettiin sodankäynnissä. Vaikutteet ovat kulkeneet paitsi taiteesta sodankäyntiin myös sodasta taiteeseen: sotilasasujen maastokuviot levisivät siviilivaatetukseen jo viime vuosisadan alussa. Maastokuvioiden laajempi esiinmarssi niin taiteessa kuin muodissakin on koettu viimeisen 50 vuoden aikana.

□ Sanna Hirvonen

Kiasma ja Helsingin kaupunki työllistävät nuoria

”Taiteen tekeminen työnä tuntui erittäin tyydyttävältä, joka työpäivän jälkeen oli olo, että oli todella saanut jotain omalle elämälle merkittävää aikaan.”

Elina Izarra Ollikainen ohjasi viime kesänä Kiasma-teatteriin esityksen Jos olisin. Siinä esiintyivät Kiasman ja Helsingin kaupungin työllistämät nuoret. Tänä kesänä on luvassa uusi projekti.

URB-festivaali aloitti viime kesänä nuorten työllistämiseksi yhteistyön Helsingin kaupungin kanssa. Festivaalille palkattiin viisi nuorta, joiden tehtävänä oli valmistaa esitys ammattilaisten ohjauksessa. Samalla nuoret saivat kokemuksen siitä, mitä taiteen tekeminen voi olla työnä.

”Oli ihan tajuttoman ihanaa ja toivottavasti pääsen tekemään taidetta enemmänkin työkseni!”

Projektin nuoret eivät tunteneet toisiaan entuudestaan ja heillä oli keskenään hyvin erilaiset taustat. He edustivat erilaisia alakulttuureja, mutta yhteisten asioiden äärellä oleminen ja yhteisen esityksen rakentaminen saivat nuoret kannustamaan toisiaan. Nuoret kokivat projektin lisänsä heidän ryhmätyötaitojaan ja itsevarmuuttaan.

”Tämä työ oli varsin erilainen kuin aiemmin tekemäni työt. Sosiaaliset taitoni ja itsetuntemukseni kehittivät kuukauden aikana

luultavasti enemmän kuin missään muussa työpaikassa. Lisäksi opin sen, että on mahdollista välittää kenestä tahansa, niin että vilpittömästi voi toivoa toisen onnistuvan mahdollisimman hyvin.”

Projekti oli hyvin intensiivinen. Töitä tehtiin kuukauden ajan arkipäivisin yhdeksästä puoli neljään. Nuoret kokivat projektin yllättävän vaativaksi, mutta esityksen luominen tuntui heistä silti mielekkäältä.

”Taiteen teko työnä tuntui hauskalta mutta myös rankalta. Silloin kun ei väsyttänyt ja homma luisti oli hauskaa mutta jos olo oli puolikuntoinen ja kaiken lisäksi työnteke takkusi, se oli välillä turhauttavaa.”

Palaute kannusti Kiasmaa ja Helsingin kaupunkia jatkamaan yhteistyötä. Urbanin taiteen festivaali työllistää tänäkin kesänä helsinkiläisnuoria taideprojektiin. Tällä kertaa ponnistamme kaupunkitilasta. Aiheena on Helsinki ja sen eri kaupunginosien tunnelmat.

Vedän projektia yhdessä tanssinopettaja **Heli Keskikallion** kanssa, jonka aiemmat työt ovat saaneet kimmokkeen juuri erilaisista paikoista. Teetämme nuorilla paikkoihin liittyviä harjoitteita ja keräämme niistä materiaalia esitykseen.

Tutkimme, miltä Helsinki näyttää, kuulostaa ja tuntuu, ja minkälaisia tarinoita eri kaupunginosiin sijoittuu. Tavoitteenamme on esitys, joka kuvaa liikkeen ja teatterin keinoin Helsingin monikasvoisuutta sekä sen sykettä ja rytmiä.

□ Elina Izarra Ollikainen

Katja Tukiainen: Paradis k (Kidnap), 2012 ja Matti Hagelberg: Köyhää kansaa, 2005–2010

Kati Kovács: Silmä ulos: veni, vidi, mansi, 2012

Sarjakuva irtautuu paperilta

Koko viime vuosi juhlittiin suomalaisen sarjakuvan satavuotisjuhlia. Pääpaino oli lajin historiassa. Kiasman Päin näköä! -näyttelyn voi nähdä tämän ajanjakson päätepisteenä – tai mahdollisesti seuraavan alkuna. Näyttely heijastaa yhtä nykysarjakuvan kehityskuluista: gallerioitumista.

Sarjakuvanäyttelyjen määrä on moninkertaistunut viime vuosina. Sitä voi pitää lajille uutena esitystapana. Yhtä lailla voi todeta, että sarjakuva on palaamassa sinne, mistä lähti: painokoneiden tuolle puolen.

Sarjakuva populaarikulttuurin muotona yhdistyy sanomalehtiin ja sarjakuvalehtiin ja -alumeihin. Sarjakuvallinen ilmaisu ja sarjakuva taiteen lajina on kuitenkin huomattavasti vanhempaa perua.

Kuten lajin historiaan paneutuneet tietävät, sarjakuvallinen ilmaisu on vanhempaa kuin lukutaito tai kirjoitustaitokaan. Kalliomaalaukset, kuvakääröt, Baeux'n seinävaate, kirkkojen lasimaalaukset – kaikissa on sarjakuvallisuutta, sarjallisuutta, jossa kuvat asettuvat toisiinsa vasten, kertovat tarinoita ja kutsuvat tulkintoihin.

GUTENBERGIN GALAKSI

Sarjakuva taiteenlajina ei silti ole millään muotoa hylkäämässä Gutenbergin galaksia. Päinvastoin. NykYTEknologia, alentuneet painokustannukset ja aiempia vuosikymmeniä laajempi sarjakuvakäsitys

YTM / KKA / PETRI VIRTANEN

Marko Turunen: Sarjakuvatransformer, 2012, taustalla Terhi Ekebon: Kotiin, 2012

tarjoavat viimein mahdollisuuden tehdä tarinoita, joita rajoittaa pikemminkin oma mielikuvitus kuin sanoma-lehtien ja painotekniikan asettamat vaatimukset.

Viime vuonna ilmestyi liki sata sarjakuva-albumia. Samaan aikaan sarjakuvataiteilijat ovat alkaneet miettiä yhä enemmän myös painojulkaisujen ulkopuolista maailmaa. Yhdeksi keskeiseksi kysymykseksi on noussut sarjakuvan esittäminen tilassa. On kyse sitten perinteisestä viihdesarjakuvasta tai kokeellisemmasta sarjakuvasta, siitä kootut näyttelyt ovat liian usein tyytyneet sarjakuvaoriginaaleihin seinällä ja muutamaan näyttävään kuvasuurenokseen. Lehdissä ja kirjoissa julkaistujen sarjakuvateosten originaalit ovat pienikokoisia eivätkä tee haluttua vaikutusta näyttelytiloissa. Perinteistä sarjakuvaa luetaan, mutta näyttelyjä katsotaan.

TILA HALTUUN

Näyttelytilaa voi pitää uudenlaisena sarjakuvan formaattina. Ei riitä, että sarjakuvanäyttelyssä esitellään aiemmin

tehtyjä töitä. Vanha tuotanto uudessa tilassa vaatii ainakin uusia lähtökohtia ja mahdollisuuksia uusille tulkinnoille.

Hyvä sarjakuvanäyttely tuo sarjakuvan ytimen esiin jollain uudella ja erityisellä tavalla. Se kiinnittyy tilaan niin, ettei oikeastaan voisi sellaisenaan toimia missään muualla. Tehtävä on haastava mutta kiintoisa.

Kuten **Jyrki Heikkinen** toteaa näyttelyyn liittyvässä Päin näköä! -kirjassa: "Ihmisen kohtalona on kilvoittelu. Hyvää syntyy aitoihin törmäilemällä. Ainakin minulla taiteen syntyminen vaatii tunnemyrskyä, eivätkä ne tule esiin ilman rimpuilua."

□ Ville Hänninen

Kirjoittaja on toimittaja ja yksi Päin näköä -näyttelyn kuraattoreista.

Marsalkan sarjisopas

□ Lissu Lehtimä

Sarjakuvanäyttely

MONI PUOLI SIN.

Lönnberg on markkinoinnin ja viestinnän ratkaisutoimittaja.

Premedia, aineiston- ja julkaisunhallitsija, crossmedia, iWay-tilausjärjestelmä, mainospainotuotteet, vuosi-kertomukset, taidekirjat, lehdet ja sanomalehdet, myymälä- ja tapahtumamainonta, pakkaukset, messu-materiaalit ja kalenterit. Vain muutamia mainitaksemme.

www.lonnberg.fi

LÖNNBERG
PRINT & PROMO

TIKKURILAN TRENDIVÄRIT 2012-2013

Tikkurilan Kaunis Koti -väriyhdistelmissä on nyt uusi trendivärikokoelma, josta löytyy mielenkiintoisia, ajankohtaisia väriyhdistelmiä. Kaunis Koti -trendivärit muuttuvat ajassa, joten kannattaa pysyä kartalla!

Kokeile itse värejä myös uudessa värisuunnittelu-ohjelmassamme www.tikkurila.fi.

Kolumni

MARIO LANG

Nora Sternfeld on Aalto-yliopiston Taiteen laitoksen professori, alueenaan taiteen kuratointi ja kommunikointi.

Mitä näyttelyn jälkeen?

Huomioita representaation jälkeisestä museosta

Aina 1960-luvulta lähtien representaatioon on kohdistunut lisääntyvää epäilyä niin taiteessa kuin teorian ja yhteiskunnallisen aktivismin alueella (esim. nykyiset Occupy!-protestit). Representaation kriittistä muodostui aikanaan tärkeä tekijä käsitetaiteeseen, kuratoimiseen ja aktivismiin.

Ajatellaan vaikkapa happeningien prosessiluonnetta ja institutionaalisen kritiikin taiteellisia strategioita. Yleensä niissä vastustettiin ajatusta taiteesta representaationa. Nyt, muutama vuosikymmen myöhemmin, näistä strategioista itsestään on tullut representationaalisia. Ne löytyvät kanonisoiutuina ja epäpolitisoiutuina nykytaiteen museoista kautta koko maailman.

Onko institutionaalinen kritiikki institutionalisoitunut? Entä mitä se

merkitsee kriittisen asemoitumisen mahdollisuudelle?

Yksi asia on varma: nykyään ainoa mahdollinen näkökulma on kriittinen osallisuus. Ulkopuolelle asetautuminen kritiikissä on käynyt mahdottomaksi. Siksi meidän onkin kaikesta huolimatta esitettävä kysymys: "Mitä on tehtävä?" Meidän on muodostettava näkemys kuratoimisesta ja taiteenharjoittamisesta sellaisena kuin ne ovat representaation jälkeen.

Mitä siis tulee näyttelyn jälkeen? Representaation jälkeisen ajan museossa ei esitetä kohtauksia, alueita, kansakuntia, tendenssejä eikä diskursseja. Kuratoimisen viittaavuutta ja relationaalisia ulottuvuuksia korostaen museo muuttuu julkiseksi tilaksi, jossa asioita pikemminkin "tapahtuu" kuin "esitetään".

Kun siis puhutaan "pedagogisesta käänteestä" kuratoimisessa, kyse ei ole olemassaolevien kansallisten ja porvarillisten arvojen välittämisestä, ei edes pelkästä tiedon monistamisesta. Kyse on sen tutkimisesta, mikä olisi mahdollinen vaihtoehto ja emansipatorinen tapa tuottaa tietoa, joka vastustaa, täydentää, estää, kyseenalaistaa tai haastaa taiteen vahvoja kaanoneita.

□ Nora Sternfeld

Kirjoittaja on yksi 30.-31.5. Kiasmassa järjestettävän kansainvälisen näyttelyiden kuratointia ja yleisötyötä käsittelevän seminaarin It's all Mediating pääpuhujista.

Mikä on dokumentti?

Seinää vasten nojaamaan jätetty mattorulla on Mikko Kuoringin teos nimeltä Union. Yleensä räsymatto ei ole turhantarkka materiaalistaan. Tällä kertaa kuteeksi ei ole kelvannut trikoo tai käyttötekstiili. Rullalle kääritty, kirjava matto pitää katsojalta salaisuutensa viimeiseen asti, vasta nimilappu paljastaa sen, mitä teos kätkee sisäänsä.

Usein sanomme, että uskomme jonkin asian olevan totta vasta sitten kun näemme sen. Olemme myös kasvaneet siihen ajatukseen, että dokumenttikuvat ovat yhtä kuin todiste, joka on uskottava juuri siksi, että se on valokuva. Mutta mitä valokuva tai tallenne loppujen lopuksi muistaa ja mitä se unohtaa? Meitä riivaa pakottava tarve dokumentoida itseämme ja ympäristöämme syntymästä kuolemaan saakka. Jokaisesta on tullut kameran kautta todellisuuden tallentaja ja tiedon välittäjä.

Kiasman 12. kokoelmanäyttely pohtii dokumentin olemusta eri ilmaisuvälineissä – esineellisyydestä elokuvalliseen kerrontaan. Teokset hyödyntävät ja tulkitsevat dokumentteja uudelleen sekä venyttävät dokumentaarisuuden käsitettä.

Näyttelyssä tulevat esille kysymykset tiedosta, auktoriteeteista ja totuudesta, mutta

myös tiedon tallentamisesta, keräämisestä ja arkistoinnista. Kysymykset kopiosta ja alkuperästä koskevat kaikkia taiteen lajeja. Nykytaiteessa nähtävä runsas kirjo eri dokumenttivaikutteisissa teoksissa osoittaa dokumentin käsitteen joustavuutta ja välineellistä arvoa.

Miten taiteilijat yhdistävät dokumenttia ja fiktiota? Miten dokumentti muuttaa muotoaan eri medioissa ja vaikuttaa teosten sisältöihin? Mikä merkitys on dokumentoinnin välineellä ja miten se kenties muokkaa kohdettaan? Miten dokumentin tai tallenteen nykytaiteessa voi liittää historiankirjoitukseen, arkistoihin ja erilaisiin tietojärjestelmiin? Miten asioita tallennetaan, arkistoidaan ja luokitellaan? Miten dokumentti voi viitata eräänlaiseen rekonstruktioon jostain jo poissaolevasta?

Mikko Kuoringin matto onkin kudottu yhteen Euroopan 27 jäsenvaltion kansallislipusta. Monet säännöt määrittävät kansallislippujen kunnioitettavaa käsittelyä. Matto taas perinteisesti kuuluu levittää lattialle tallattavaksi. Teoksensa kautta Kuorinki tuleeekin avanneeksi lipuille, leikattuina ja matoksi kudottuina, uusia tulkintoja. Teos säilyy dokumenttina Euroopan unionin kokoonpanosta vuonna 2010.

□ Eija Aarnio

Kokoelmanäyttely
2.11.2012–17.3./14.4.2013

Mikko Kuorinki: Union, 2010
käsintehty matto 27 EU-maan lipusta.

MIKKO KUORINKI

Kiasma-kalenteri

näyttelyt

17.6. saakka
Thank You for the Music
– Kuinka musiikki meitä liikuttaa
3. krs

9.3.–9.9.
Päin näköä!
Sarjakuvan uudet muodot
2. krs

15.6.–7.10.
Camouflage
Nykytaidetta muotoilun maastossa
4. ja 5. krs

Näyttelyn teoksissa musiikki on vahvasti läsnä joko temaattisena innoittajana tai teosten visuaalista ulkoasua tukevana tai haastavana ääniraitana. Taiteilijat: Petri Ala-Maunus, Eduardo Balanza, David Blandy, Candice Breitz, Susanne Bürner, Graham Dolphin, Rose Eken, Iain Forsyth & Jane Pollard, Jenni Hiltunen, Petra Lindholm, Liisa Lounila, Sophie MacCorquodale, Maria Stereo, Kalle Juhani Nieminen, Anneli Nygren, Bojan Sarcevic, Terhi Ylimäinen.

Sarjakuvan tekijöiden vaikutteet tulevat undergroundin maailmasta, populaarikulttuurin kuvastosta ja muista sarjakuvista, sekä yleisesti nykytaiteesta, kuvitustaiteesta, jopa kansanperinteestä. Taiteilijat: Mari Ahokoivu, Terhi Ekebom, Matti Hagelberg, Jyrki Heikkinen, Kati Kovacs, Hanneriina Moisseinen, Tommi Musturi, Ville Ranta, Aapo Rapi, Anna Sailamaa, Ville Tietäväinen, Katja Tukiainen, Marko Turunen ja Amanda Vähämäki.

Designia ja nykytaidetta yhdistävät ja erottavat visuaalisuus, nokkeluus, kriittisyys, konseptualisointi, kestävyys, kaupallisuus ja tuotteistaminen. Nämä kaksi visuaalisen kulttuurin alaa ovat kohdanneet rinnakkain niin näyttelyissä, taidelehdissä, verkkosovelluksissa kuin huutokaupoissa ja taidemessuillakin. Taiteilijat: Silvia B., Hans-Christian Berg, Florencia Colombo, Company: Aamu Song & Johan Olin, Sebastian Errazuriz, Jiri Geller, Tommi Grönlund & Petteri Nisunen, Handkerchief Production: Amy Cheung & Erkkä Nissinen, Idiots: Afke Golsteijn & Floris Bakker, Riitta Ikonen & Karoline Hjorth, Kariel: Muriel Lässer & Karri Kuoppala, Kaisu Koivisto, Tuomas Aleksander Laitinen, Kaija Papu, Kim Simonsson, Unbuilt Helsinki, Zoë Walker & Neil Bromwich, Maaria Wirkkala, Antti Yli-Tepsa. Näyttely on osa World Design Capital Helsinki 2012 -ohjelmaa.

tulossa

28.9.2012–13.1.2013
Osmo Rauhala
2. krs

28.9.2012–13.1.2013
Toby Ziegler
Studio K

2.11.2012–17.3./14.4.2013
Dokumentti-kokoelmanäyttely
3., 4. ja 5. krs

Näyttely koostuu uusista maalauksista, joita yhdistää kysymys kielen, kuvan ja meitä ympäröivän luonnon suhteesta.

Lontoolainen kuvataiteilija Toby Ziegler on etsinyt kirjoista ja internetistä kuvia historiallisista taide-esineistä. Näiden pohjalta hän on luonut 3D-mallinnusohjelmaa käyttäen uusia veistoksia.

Kiasman 12. kokoelmanäyttely pohtii dokumentin olemusta eri ilmaisuvälineissä – esineellisyydestä elokuvalliseen kerrontaan. Teokset hyödyntävät ja tulkitsevat dokumentteja uudelleen sekä venyttävät dokumentaarisuuden käsitettä.

ohjelmaa

la 26.5.
Sarjislauantai Tie taiteiden poikki

Klo 13 Sarjakuvaopetuksen seminaari: Sarjakuvan opetus ja sarjakuvan mahdollisuudet pedagogisena välineenä. Seminaari-tila, vapaa pääsy. Klo 16 Comics in Concert: Ville Ranta, piirros; Aleksi Ranta, kitara; Niko Kumpuvaara, haitari. Kiasma-teatteri, vapaa pääsy. Klo 13–16 Taiteilija tavattavissa Päin näköä! -näyttelyssä. Museolipulla (alle 18-v. ilmaiseksi). Klo 14 Opastus Päin näköä! -näyttelyyn. Museolipulla (alle 18-v. ilmaiseksi). Yhteistyössä Sarjakuvakeskus.

pe–su 7.–9.9.
Sarjakuvafestivaalit

Pe 7.9. Sarjakuvafestivaalien avajaisklubi Café Kiasmassa. Vapaa pääsy näyttelyihin klo 17–22. La–su 8.–9.9. Kiasma-teatterin Comics in Concert -sarjassa suomalaiset ja kansainväliset sarjakuvataiteilijat piirtävät impro-visoiden live-musiikin säestyksellä. Paneelikeskusteluissa sekä sarjakuvantekijöiden haastatteluja. Festivaalien teemamaa on Belgia. Se näkyy ohjelmassa nimekkäiden kunniavieraina ja kiinnostavien uusina tekijöinä. Ohjelmaa myös Lasipalatsin aukiolla koko viikonlopun ajan. Yhteistyössä Sarjakuvakeskus.

pajat

19.6.–11.8. ti–la
Vauvojen värileikki

3–11 kk:n ikäiset vauvat ja heidän aikuisensa tutustuvat väreihin. Kesto 1,5 h, sisältää näyttelykäynnin. Ryhmäkoko max 10 lasta aikuisineen. Pajamaksu 180 e sisältää museoliput, materiaalit ja ohjauksen.

Tilattavat työpajat

kaikki
työpajat
netissä!

Tiedustelut ja varaukset (09) 1733 6509 ti–pe klo 9–12 tai opasvaraus@kiasma.fi

Kiasma-teatteri

Esitykset 10.–23.5.
Aune Kallinen
Yhteiskunnallista liikettä
Liput 15/10 e

Yhteiskunnallista liikettä on esityksellinen yritys ymmärtää miten moniääninen, ristiriitainen, lempeä, karnevalistinen ja omatoiminen yhteisö, yhteiskunta, olisi mahdollinen.

26.5. klo 16
Comics in Concert
Vapaa pääsy.

Piirroskonsertissa Ville Ranta, Aleksi Ranta ja Niko Kumpuvaara luovat kokonaisuuden, jossa piirros on musiikkia ja musiikki tarinankerrontaa. Osa Päin näköä! -sarjakuvanäyttelyä sekä Sarjislauantain Tie taiteiden poikki -tapahtumaa.

8.6.
Bassline-festivaali

Bassline-kaupunkifestivaali Kiasman pihalla avaa kesän.

28.7.–5.8.
URB12
– urbaanin taiteen festivaali

URB12-festivaali kutsuu kaupunkilaiset mukaan tapahtumaan, jossa on mahdollisuus tutustua aikamme kiinnostavimpiin urbaanin taiteen ilmiöihin ja tekijöihin. Festivaalin ohjelma julkaistaan kesäkuussa.

Kiasma-teatteri

ensi-ilta to 23.8. klo 18
Rabih Mroué & Lina Saneh
33 tours et quelques seconds
(33 kierrosta ja jokunen sekunti)
Liput 30 e, eläkeläinen 27 e, opiskelija 22 e
(Lippupisteestä ja Korjaamon kaupasta)

ensi-ilta 13.9. klo 19
Markus Sundblom
Neo-Hamlet
Liput 18/10 e

Nuori libanonilainen mies tekee itsemurhan. Jäähyväiskirjeessään hän painottaa tekonsa olevan henkilökohtainen ja toivoo, ettei tapahtunutta käytettäisi poliittisena lyömäaseena. Libanonilaista esitystaidetta faktan ja fiktion rajoilla. Muut esitykset pe 24.8. klo 18, la 25.8. klo 16 Osa Korjaamon tuottamaa Stage – Helsingin teatterifestivaalia.

Neo-Hamlet pyrkii tuomaan äänen, kuvan ja tekstin yhteen uudella tavalla. Tavoitteena on luoda tämän päivän ihmiselle avautuva Hamlet-hahmo. Ensi-iltapäivänä kaksi esitystä, joista toinen ruotsinkielinen. Muut esitykset 15. ja 22.9. klo 15, 19. ja 20.9. klo 19

Käy teatterissa uudella tavalla! Tule katsomaan esitystä esittävän taiteen ammattilaisen seurassa. Kysy lisää escort@kiasma.fi

info

Osoite
Aukioloajat
Liput

Nykytaiteen museo Kiasma, Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki
Avoinna ti 10–17, ke–to 10–20.30, pe 10–22, la 10–18, su 10–17, ma suljettu.
Museolippu 10/8 e, alle 18-vuotiaille vapaa pääsy.
Ilmainen sisäänpääsy kuukauden 1. perjantai klo 17–22.
Tiedustelut p. (09) 1733 6501, info@kiasma.fi

Info

Suomenkieliset yleisöopastukset
Ruotsinkielinen yleisöopastus
Englanninkielinen yleisöopastus

Ke ja pe klo 18, su klo 15, museolipulla.
Kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 13, museolipulla.
Kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 14, heinä–elokuussa joka sunnuntai klo 14, museolipulla.
Kuukauden ensimmäinen lauantai klo 14, museolipulla.
Kuukauden ensimmäinen lauantai klo 13, museolipulla.
Opastusten hinnat ti–la 65 e, su 80 e. Opastuskielet suomi, ruotsi, venäjä, englanti ja italia.
UUTUUS! Arkkitehtuurikierros, joka alkaa Kiasmasta ja päättyy Musiikkitaloon. Kesto 1 h. Opastuskielet suomi, ruotsi, englanti, venäjä ja italia. Ryhmäkoko max 25, hinta 125 e.

Arkkitehtuuriopastus
Arkkitehtuuriopastus englanniksi
Tilattavat opastukset
ti–pe klo 9–12, p. (09) 1733 6509 tai opasvaraus@kiasma.fi

Seuraa Kiasmaa ja tutustu ohjelmistoon tai liity maksuttomalle Kiasmail-postituslistalle. Verkkokaupasta näyttelyluettelot ja Kiasma-tuotteet.

www.kiasma.fi
facebook.com/KiasmaMuseum
twitter.com/KiasmaMuseum
youtube.com/KiasmaMuseum

Café Kiasma
Kiasma-kauppa

Kiasman Ystävät ry
Kiasman tukisäätiö

Aukioloajat samat kuin museolla, p. (09) 1733 6504
Aukioloajat samat kuin museolla, p. (09) 1733 6505

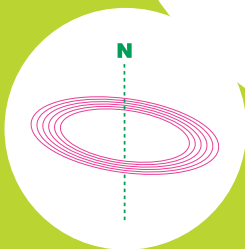
www.kiasma.fi, p. (09) 1733 6595
www.kiasmafoundation.fi, p. 040 527 5535

Kiasma on liikkumisesteetön.
Opaskoirat ovat tervetulleita.

muutokset mahdollisia

Tue Kiasmaa

K

Kiasman tukisäätiö
Understödsstiftelsen för
Kiasma Foundation

KIASMA

Kiasman Ystävät ry

Liity Kiasman ystäviin. Saat monia etuja – esimerkiksi vapaat sisäänpääsyt Kiasmaan, alennuksia Kiasma-kaupassa ja Café Kiasmassa sekä ateljeevierailuja, taideretkiä yms. www.kiasma.fi

Kiasman Tukisäätiö

Ryhdy nykytaiteen museon lahjoittajaksi. Saat aitiopaikan nykytaiteen seuraamiseen. Tutustu uuteen lahjoittajaohjelmaan. www.kiasmafoundation.fi

YHTEYSHENKILÖT | Museonjohtaja Pirkko Siitari | Museonjohtajan assistentti Paula Pullinen (09) 1733 6516 | Kokoelma-intendentti Arja Miller (09) 1733 6537 | Näyttelyintendentti Kati Kivinen (09) 1733 6540 | Vastaava museolehtori Minna Raitmaa (09) 1733 6515 | Kiasma-teatterin tuottaja Jonna Strandberg (09) 1733 6649 | Tilavuokraukset: yhteistyökoordinaattori Päivi Hilska (09) 1733 6668 | Tutkijakirjasto Piia Pitkänen (09) 1733 6527 | Tiedotuspäällikkö Piia Laita (09) 1733 6507 | Yhteistyöpäällikkö Inka Hein (09) 1733 6653 | Kiasman ystävät ry, sihteeri Lena Teromaa (09) 1733 6595 | Kiasman Tukisäätiö, toiminnanjohtaja Valentina Lundström 040 527 5535

